UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvvm Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisqve Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvvm Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

20 Tertiariae, volentes profiteri, clausura[m] seruare tenentur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

Visual Library

non tangunt, contrauenientes eis ad peccatum mortale,
vel ve- iale non obligant, ſed ſolum ad ſubeundum pœ-
nam temporalem a ſtatuto impoſitam; cum tamen ſtatu-
ta Carthuſianorum multa, & præſertim illud, quod a car
nibus abſtinere iubet, ad mortale obligat, in quo nullus
ſuperior diſpenſare poterit, adeo quod diſpenſatio etiam
Papæ non admittitur.

DECISIO XV.
Ex conſ. 11. alias 15.

15 CVm religione S. Baſilij ab immemoriali tempore
collabente in ea regulari obſeruantia, poſt commē-
data Monaſteria profeſſio conſueta, & expreſſe initio e-
miſſa deſierit; habitum tamē religionis illius de ma
nu Commendatarij, vel Prioris ſuſcipiens, & ſuſceptum
vltra annum geſtans, eandem religionem tacite profiteri
cenſetur, & vere illius ordinis religioſus iudicari debet,
quia ſicut Papa ſtatuere poteſt vt in religione nō fiat pro-
feſſio expreſſa, ſed ſolum tacita, per ſolam delationē ha-
bitus certo tempore continuatam; Arg. c. propoſuit. de cō-
ceſſ. præb. ita vt tacita hæc tanti valoris ſit quanti profeſ-
ſio expreſſa; & quicquid induci poteſt lege humana, vel
priuilegio, poteſt etiam conſuetudine immemoriali indu-
ci; c. ſuper quibuſdam §. præterea, de uerb. ſignif. ita cōſe-
quenter ſciens, vel ſcire debens regulam S. Baſilij eſſe ap-
probatā, & ſub ea victuros teneri ad tria vota ſubſtantia-
lia ſolenniter profitendum, iuxta formam regulæ illius,
& ſciens vel ſcire debens iura omnia nota, quod per dela
tionem habitus legitimam tempore vnius anni ſine pro-
teſtatione voluntatis contrariæ, ipſo iure profeſſionem ta-
citam emiſiſſe cenſetur; maxime cum Commendatarij
prælati quoad omnia iura pertinentia ad adminiſtrationē
proprietarijs æquiparentur; ex Pan. in cap. querelam. de
elect. & Dec. in c. edoceri. ſub fi. de reſcrip. adeo vt ſuſce-
ptis habitus de manu eorum ſatis ſit ſuſcipiētem religio-
ni illi incorporare.

DECISIO XVI.
Ex conſ. 12. alias 35.

16 REgulam tertiam ordinis S. Franciſci profeſſus, quā-
uis eam ſeruare tenetur, eo quod ſe ad illam voto li
cito obligauit, & vota licita ſeruanda ſunt, cap. Magnę, de
voto, vere tamen religioſus non eſt; cap. cum ad Monaſte
rium. de ſtat. regn. quia licet tria vota emittit non tamen
emittit in religione approbata pro religione, ſed ſolū ap-
probata pro bono modo viuendi; ex Gloſſ. in clement. ex
eo de ſenten. excom. cum tamen de eſſentia religionis ſit,
vt huiuſmodi vota in religione approbata pro religione
emittantur, & fiant. cap. 1. de regul. in 6. & clemen. ſecū-
da, titu. eod.

DECISIO XVII.
Ex conſ. 13. alias 11.

17 LIcet voti obligatio iuris naturæ, & diuini ſit, ſolēni-
tas tamen iuris humani Pontificij eſt; cap. Magna, &
c. ſi te aturam, de voto. quo ſolo ſtatutum eſt vt, ſolemni-
ter vouens tria vota caſtitatis, paupertatis, & obedientiæ
in Religione approbata & in manibus eius emittat, qui
vouentem religioni incorporare valet; quæ tria ſicut Pa-
pa ad votum ſolemne neceſſaria eſſe ſtatuit, & ſufficien-
tia ad aliquem verum religioſum faciendum: & ad alios
certos effectus; ita et ā ſtatuere poteſt, vt aliquid amplius
requiratur, vel aliquid minus ſufficiat; vnde ſicut vt reli-
gioſi omnes votum paupertatis emitterent, non tamen vt
omnes pari modo ad illam ſeruādam obligentur eo quod
Franciſcani de obſeruantia, & Capucini tam in commu-
ni, quam in particulari ſeruare tenentur; religioſi vero nō
mendicantes tantum in particulari, & non in communi;
quin etiam mendicantes ante Concilium Tridentinum,
ſeſſ. 25. capitulo 2. de regul. in communi habere non po-
teſtant, niſi cum certa limitatione, poſt illud vero etiam ſi-
ne illa habere poſſunt. Ita etiam, ſtatuit vt omnes caſtita-
tem emitterent, non tamē eodem modo, cum aliqui om-
nimodam caſtitatem, alij vero caſtitatem tantum coniu-
galem, vt milites ordinis Chriſti, & S. Iacobi ſeruare te-
nentur; omnes tamen vere religioſi ſunt. & canonis & fo-
ri priuilegio gaudent. ita Caiet. 2. 2. q. 88. art. 11. & Nau.
in Man. cap. 12. num. 75.

DECISIO XVIII.
Ex conſ. 14. alia 7. de ſolution.

18 REgularis, aut alius beneficiarius factus epiſcopus, do-
mum & alia neceſſaria ad vitam ſuam emens, & ſe
obligans ad debita taliter contracta ſoluenda, ſi non ſolu-
to debito moriatur, camera, aut alius in bonis & rediti-
bus epiſcopi, aut beneficiarij præfati ſuccedens, debita ſic
contracta de reditibus beneficiorum, aut epiſcopatus ſol-
uere tenetur, ſi beneficiarius alia bona patrimonialia, vel
quaſi matrimonialia, vnde ſoluat, non habet. c. peruenit.
de fideiuſſ. Quia cum actiones omnes & obligationes cō-
uenientes alicui in hæredem eius tranſeant & contra hæ
redes debitores, l. 1. & 2. de hæred. actio. & illa ſola bona
dicuntur eſſe a moriente relicta, quæ deducto ære alieno
ſuperſunt, l. ſubſignatum, §. bona, ff. de verbor. ſignifica.
conſequenter Camera Apoſtolica, aut alius tanquā hæres
in bonis, & reditibus beneficiarijs ſuccedens in illis ſolis
hæres cenſetur, quæ deducto ære alieno ſuperſunt, & de
reditibus beneficii debita beneficiarii ſoluere tenetur. Si-
cut enim debitum eccleſiæ, vel beneficii nomine contra-
ctum, bona mobilia pretioſa, & immobilia pertinentia
ad eccleſiam, vel beneficium efficiunt, adeo vt ſuccedens
in eccleſia, vel beneficio ad debita eccleſiæ, vel beneficii
nomine contracta ſoluenda teneatur, ita etiam debitum
prælati, rectoris, & beneficiarii nomine ſuæ perſonæ con-
tractum, reditus, & fructus beneficii cuius ipſe dum viue
ret diſpenſationem habuit, & quos alienare, & locare ad
modicum tempus vitæ ſuæ pro ſuo arbitrio ſine alia iu-
ſta cauſa. & ſolemnitate iuris potuit, cap. veſtra de locat.
& c. fi. Ne præl. vic. ſuas, cle. 1. de reb. eccleſ. non alien. ita
efficit, vt in reditibus beneficii ſuccedens, debita etiam be
neficiarii nomine contracta ſoluere obligetur, obligata
enim ad quemcunque tranſeant, cum onere ſuo tranſeũt.
c. ex literis, de pign. oblig.

DECISIO XIX.
Ex conſ. 15. alias 6. de donat.

19 QVamuis monachus clericus Epiſcopus, aut alius be-
neficiarius, de fructibus beneficiorū, vel epiſcopa-
tus, de iure communi teſtari non poſſunt, c. 2. de teſtam.
Auth. ingreſſi C. de ſacroſ. eccl. cap. 12. q. 5. & c. 1. & cap.
relatum, de teſtam. & Auth. licentiam, C. de epiſc. & cler.
de fructibus tamen ſuorum beneficiorum in vſus ſuos ho
neſtos, & ſuperflua in vſus pauperum, & alios pios vſus,
dum viuūt per diſpoſitionem inter viuos, etiam iure an-
tiquo, & cōmuni, donatione irreuocabili diſponere poſ-
ſunt, cap. fin. 16. q. 1. & cap. conuenit, 23. qu. 8. & Card. in
Clem. 2. §. ſed & tales, de vita & honeſt. cler. nec vlla ra-
tione ſic inter viuos irreuocabiliter donata, & diſpoſita,
nomine ſpoliorum ad cameram ſpectant, cum illa ſola
ſpolia clericorum ſunt, & cenſeri debent, quæ poſt ipſorū
beneficiariorum mortem, nondum pie impenſa reperiun
tur. Immo priuilegiis diuerſorum Pontificum, videlicet
Sixti IV. incip. Et ſi vniuerſis. conſtitut. 4. edita 1474. Leo
X. incip. inter curas, conſtit. 13 edit. 1516. & Pii IV. incip.
Rom. Pontifice conſtit. 31. edit. 1560. conſtitutum eſt, vt
nulla ſint ſpolia clericorum ſecularium, & regularium be
neficia, vel dignitates habentium degentium, & morien-
tium in vrbe, vel intra decem miliaria, ſiue teſtati, ſiue in-
teſtati moriantur.

DECISIO XX.
Ex conſ. 16. alias de ſtatu regular.

TErtiariæ profiteri volentes, clauſuram ſeruare tenen-
tur, & vt aliæ religioſæ multiplicari poſſunt; voue-

ſe autem nolentes, ſine clauſura viuere poſſunt; Ab ordinarijs tamen ſi ſcandaloſe viuant. puniri debet, nec vlterius multiplicari, aut recipi queunt, ita decernente Bulla Pij V. circa paſtoralis. edita 1566. conſt. 8.

DECISIO XXI.

Ex conſ. 17. alias 16.

21 CVm nemo ad caſtitatem vouendam, aut ad creſcẽdum in perfectione cogi poſſit, c. integritas 32. q. 1. c. geſtos. d. 74. & gl. ibi in verb. creſcere. nec prælatus vllus inferior, aut ſuperior, quamuis Papa ſit, vllum religioſum ad duriorem vitam, quam vouerat, aut ad tranſeundum ad aliam regulam ſtrictiorem, vel laxiorem cogere poteſt; vnde neque fratres Minores Conuentuales (quorum regulam Pius V. in Hiſpania extinxit) ad profitendã regulam Fratrum Minorum obſeruantię, compelli poterunt, quandoquidem horum regula longe durior, & diuerſa ſit, quam Conuentualiũ regula: Quia hi ſancti Frãciſci regulam Priuilegijs Apoſtolicis temperatam: illi vero eam nullo tali temperamento laxatam, profitentur.

DECISIO XXII.

Ex conſ. 18. alias 19.

22 PRofeſſio religionis non approbatæ, aut ab eo admiſſa, & accepta qui profitentem, alicui regulę approbatæ obligare non poteſt, nulla, & inualida cenſenda eſt, ſic tamen profeſſus tria vota caſtitatis, paupertatis, & obedientiæ, tanquam vota ſimplicia, & non ſolemnia vbicunque fuerit, ſeruare tenetur.

DECISIO XXIII.

Ex conſ. 19. alias 54.

23 TErtiarij S. Franciſci licet extra congregationem viuentes religioſi non ſint, ex Gl. in clem. 2. cum ex eo, de ſent. excomm. intra eam tamen viuentes vere religioſi ſunt, & tria vota eſſentialia vouent, nec ad aliam religionem etiam mendicantium, aut ſancti benedicti niſi petita licentia, tranſire poſſunt, petita vero licentia, & non obtenta, tranſire valent. Arg. cap. licet, de Regula. Iuſta vero cauſa tranſeundi ad aliam religionem etiam æqualem, vel laxiorem eſt, quod regula illa Tertiariorum non ſit perpetua, ſed finienda, & conſumenda, eo quod per nouè recipiendos reſtaurari nequeat. Arg cap. §. adhuc, de relig. dom. in 6.

DECISIO XXIV.

Ex conſil. 20. alias 14. de ſtatu monach.

24 REgularis quamuis ſine prælati licentia nihil habere, poſſidere, dare, vel accipere poſſit, c. non dicatis, 51. quæſt. 1. neque de licentia tanquam rem propriam, cuius dominum, & poſſeſſionem ſuo nomine habeat, cap. fin. de ſtatu monach. de illius tamen licentia bona mobilia, vel immobilia monaſterij tanquam peculium ſuis vſibus, & neceſſitatibus deputatum, ad vtilitatem monaſterij cuius bona ſunt, ex iuſta cauſa, non obſtante Concilij Tridentini decreto, in ſeſſ. 25 c. 2. de r. g. quod nihil noui iuris inducit, ſed tantum ius antiquum declarat, & de conceſſione ſine iuſta cauſa loquitur, habere poteſt. d. c. non dicatis, & c. 2. & fin. de ſtatu monach.

DECISIO XXV.

25 CVm monachus ad ſuum prælatum ita ſe habeat, vt ſeruus ad Dominum ſuum, ex Innoc. in c. cum olim de priuil. Pan. in c. edoceri, de reſcr. & in c. cum ad monaſterium, de ſtat. monach. & conſ. 80. vol. 2. ita vt illi reſiſtere non poſſit, cum neq; velle, neque nolle habeat, ſed totus dependet a ſuperioris arbitrio, & voluntate, c. non dicatis. 12. q. 1. c. ſi religioſus de ele. 6. & c. 2. de teſtam. in 6. & cap. Nolo 12. q. 1. poteſt prælatus, regularis pro voluntate ſua, ſine vlla cauſa iuſta beneficium regulare, & alias quaſcunque conceſſiones monacho ſuo factas reuocare. cap. porrectum cap. ad audientiam, de confir. vtil. & d. c. cum ad monaſterium. §. tales. & cle. 1. § pen. de ſup. prael. adeo vt inferior, etiam de ſpolio, contra prælatum ſpoliantem, modo id bono animo faceret agere non poſſit.

DECISIO XXVI.

Ex conſ. 21. alias 12.

26 CVm milites ſancti Ioãnis Hieroſolymitani tria vota ſubſtantialia caſtitatis, paupertatis, & obediẽtiæ in manibus ſuperioris ſub regula a ſede Apoſtolica approbata emittant, vere & proprie religioſi, & regulares cenſeri debent, & proinde ſub Concilij Tridentini, ſeſſ. 6. c. 3. de reform. diſpoſitione, ſtatuentis neminem clericum ſecularem, vel regularem degentem extra monaſterium, etiam ſui ordinis priuilegij prætextu, tutum cenſeri, quo minus, ſi deliquerit, ab ordinario loci, tãquam ſedis Apoſtolicæ delegato, puniri & corrigi valeat, comprehẽduntur, etiamſi priuilegia aliqua in contrarium habeant, quibus per clauſulam generalem Concilij per viam legis poſitam derogari cenſetur. Arg. cle. dudum. §. fin. de ſep. & Fel. in cap. accedentes, num. 4. de priuileg.

DECISIO XXVII.

Ex conſ. 22. alias 25.

27 LIcet annus probationis in vtriuſq; partis, id eſt, Nouitij, & religionis fauorem ſtatutus ſit, & vtraq; pars illi fauori, vt cuilibet alii iuri ſuum fauorem concernenti, renunciare poteſt: cap. quod ob gratiam, de reg. iur. in 6. & l. quod fauore. C. de legib. adeo vt conſuetudo generalis ante Concilium Trid. habebat, vt profeſſio ante finem anni probationis facta de conſenſu partium valeret extra religionem quatuor mendicantium c. non ſolum, & c. conſt. de reg. in 6. eo quod ante illud, probationis annus principalius in fauorem priuatum, quã publicum introductus videbatur; profeſſio tamen contra legem prohibentem ne ante certam ætatem fiat, emiſſa, vt ante decimum ſextum annum per Concilium Tridentinum, ſeſ. 25. c. 15. de regul. aut ante decimum octauum annum in Monaſteriis, in quibus prohibetur illa fieri ante illum, & etiã ante Tridentinum in ordine mendicantium ante finem anni nouitiatus facta, non valet, ex Hoſt. & Pan in c. quia inſulis, de regul. eo quod lex profiteri ante illam ætatem vetans, vtilitatem publicam, potius quam priuatam partem reſpicere videtur, cui partes ſtare tenentur, adeo vt actus contra legem ſic prohibentem illum fieri factus nõ valet. l. non dubiam. C. de legib.

DECISIO XXVIII.

Ex conſ. 33. alias 10.

28 CVm religio ſeu militia ſancti Stephani poſt Concil. Trident. ſub regula S. Benedicti erecta & a Pio IV. confirmata ſit, conſequenter profeſſi eiuſdem ordinis vere religioſi cenſenda ſunt, & caſtitatem coniugalẽ, & paupertatem, quamuis non omnimodam, illam tamen, quam regula eorum requirit, (ita ſcilicet vt liberam teſtãdi facultatem non habeant, ſed limitatam, relinquendo quintam partem ordini) & obedientiam vouent: vnde & beneficia tantum regularibus profeſſis prouideri ſolita, obtinere poſſunt, vt aſſerit Concil. Trid. ſeſſ. 14. c. 10. de reform. & ſeſſ. 25. c. 21. de reg. Et quamuis iure communi, caſtitas coniugalis, & talis paupertas ad ſolemne religionis uotum conſtituendum ſufficere non uidentur, c. cum ad monaſterium, de ſtatu monac. & S. Th. 2. 2. q. 156. art. 4 6. & 7. Quia tamen uoti ſolemnitas iuris humani eſt; ex priuilegio & diſpenſatione Papæ, minui, uel augeri rationabili cauſa ſubſiſtente poterit, ita ut uerè & propriè religio, cum caſtitate coniugali, & teſtandi facultate conſiſtat, ut ſentit. Innoc. & gl. in d. c. ad monaſterium. Caiet. 2. 2. q. 88. art. 11. & Nau. in Man. cap. 12. num. 85.

DE-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN